(Putopisna reportaža Marijana Turudića s hodočašća Francuskim putem u Santiago de Compostela od 4. do 31. srpnja 2016.)
Piše: don Ilija Drmić

Prije Uskrsa 2017. dobio sam na čitanje ovu knjigu Buen Camino hodočasnika Marijana Turudića. Trudio sam se da svakoga dana pročitam ponešto od ovih njegovih zapisa s hodočašća, ali nije uvijek bilo moguće, jer su se nizali i drugi događaji s kojima sam živio. Tek u drugoj polovici svibnja uspio sam doći do kraja ovoga hodočasničkog dnevnika koji otpočinje od francuskog mjesta Saint Jean Pied de Port, što je početak Francuskog puta do grada apostola sv. Jakova Santiaga de Compostela.

Naime, Marijan je 2. srpnja 2016. u 23,30 sati putovao autobusom od Zagreba do Pule, u koju je stigao ujutro 3. srpnja oko 6 sati. Potom leti zrakoplovom u 13,30 sati za Touluse u Francuskoj, a odatle putuje vlakom do mjesta Bayonne na krajnjem zapadu Francuske, gdje je stigao istoga dana u 22,45 sati. Tu je prenoćio i ujutro 4. srpnja 2016. mjesnim vlakom putuje do spomenutoga mjesta Saint Jean Pied de Port, koje je polazna točka hodočašća. Tamo obavlja potrebite formalnosti oko polaska. Dobiva hodočasničku putovnicu i u 9,30 sati kreće put Pirineja.
Opisao je sve svoje dane od 4. do 31. srpnja 2016. kada se navečer susreće sa svojom suprugom Dijanom u gradu Santiago de Compostela. Ostali su u njemu do 4. kolovoza 2016. i oko 13 sati otputovali su zrakoplovom u Barcelonu, gdje su presjeli u drugi zrakoplov i doletjeli u Zagreb oko 23 sata. Tako je Marijan okončao svoje hodočašće susretom sa suprugom koja ga je bodrila u Zagrebu za vrijeme cijeloga Puta obavljajući svoje poslove, a dogovor je bio da ga dočeka u njegovu krajnjem odredištu.
Ovo je mali uvodni okvir, a sada se približimo fenomenu hodočašća i ovoga Puta što ga je prošao Marijan, podrijetlom iz Vrlike, a nastanjen u Zagrebu.
Riječ hodočašće tvorbeno je nastala od dviju riječi, a to su hod i čašćenje. Kada se povežu prema propisima tvorboslovlja hrvatskoga jezika, onda dobijemo tvorbenicu hodočašće. Tu novu riječ mogli bismo opisati na sljedeći način: hodom častiti Boga, biće u koje čvrsto vjerujemo, također vjerujući da je stvorilo ovaj vidljivi svijet i čovjeka kao krunu svoga stvaranja. U najširem smislu gledano mi smo svakodnevni hodočasnici, jer neprestance hodimo ovim svojim prostorima, te ako svojim životom i djelima častimo Boga i slavimo život, mi smo uistinu svakodnevno u ulozi hodočasnika koji tragaju za licem Božjim, njegovom riječju i porukom za ovozemno putovanje koje je također naše ljudsko hodočašće od kolijevke do groba.
Međutim, u strogom smislu gledano i motreno hodočašće je religijska pojava i vjerski čin što su ga ljudi oduvijek obavljali, čak od 2. tisućljeća prije Krista, i to u Babilonu, Kanaanu, Egiptu, Grčkoj, Rima i drugdje.
U Bibliji imamo psalme koji su pjevani na hodočašću u Jeruzalem i kod jeruzalemskoga Hrama gdje se hodočastilo svake godine u vrijeme određenih blagdana. Tu praksu hodočašćenja usvojilo je i kršćanstvo, koje ga je sve više razvijalo osnivanjem pojedinih svetišta vezanih za grobove mučenika i svetaca.
Kršćanstvo je govorilo uvijek o određenim oblicima askeze, gdje se naglašavalo trapljenje kao preduvjet za postizanje određenih oblika savršenoga ljudskog i kršćanskog života. I pobožnosti u čast Bogu, Kristu, Gospi i svecima na određenim mjestima i hramovima poticale su na svetost, što su je vjernici ostvarivali hodom, žrtvom i molitvom. Jedan od uvjeta za postizanje jače poveznice s Bogom jest pomirenje sa samim sobom, s bližnjima i s Bogom u sakramentu svete Ispovijedi za koji se hodočasnik mogao dobro pripremiti hodeći od svoje kuće do svetoga mjesta. U 4. st. hodočašće je tumačeno kao poseban oblik pobožnosti.
Uz osobna asketska hodočašća postojala su u određenim povijesnim razdobljima i zamjenska hodočašća, tj. za drugoga, bilo pokojnika bilo živoga. Molitve za druge i pokojnike postoje oduvijek, pa je u tom smislu i hodočašće uzeto kao žrtva iz vjere i ljubavi prema Bogu da se smiluje onome za koga je to hodočašće namijenjeno. Dakle, i ono je molitva Bogu cijelim bićem.
Najpoznatija hodočasnička mjesta jesu Sveta Zemlja s gradom Jeruzalemom, Rim i Santiago de Compostela. Budući da su ova svetišta veoma udaljena za najveći broj vjernika, nastajala su postupno krajevna, nacionalna svetišta gdje je hodočašće izvodljivije mnogima, ako ne i svima. Svako svetište ima svoj origo, početak oko kojega se plete vjerska istina, a vjernici dolaze zbog svojih duhovnih i tjelesnih potreba, te tu nalaze duhovnu utjehu, a mnogi i milost potpunog

ozdravljenja od svojih nevolja. Upravo to privlači mnoštvo koje svojim milodarima daje poticaj za razvoj tih svetišta i svega što doprinosi hodočasničkom smještaju i ugođaju u dotičnom mjestu. Uz fenomen hodočašća niklo je veliko duhovno i kulturološko blago naroda povezanih uz hodočasničko mjesto koje se zove svetište.
U Europi je danas najpoznatiji hodočasnički Put sv. Jakova i to Francuski put (španjolski: Camino de Santiago Francés ili samo Camino Francés iz prve polovice 11. st.), što počinje od već spominjanoga mjesta Saint Jean Pied de Port i Pirineja i vodi u grad i svetište s moćima sv. Jakova Santiago de Compostela, glavni grad Galicije, pokrajine u Španjolskoj. Dugačak je preko 800 km. Hodočasnici ga prelaze za 30-ak dana. Uz ovaj Put postoje i drugi Putevi prema gradu Santiago de Compostela i to: Engleski, Portugalski, Katalonski, Sjeverni, Baskijski... U Leónu se ovome Francuskom putu pridružuje ogranak Puta Svetog Jakova koji počinje u mjestu Oviedu (španjolski: Camino de la Costa) i još neki pravci.
Ovaj Camino Francés otpočeo je graditi 1118. god. Sancho III. Garcés (1004.-1035.), kralj od Navarre. Prvo spominjanje korištenja Puta vezano je za 1047. god., a istu dionicu koristili su i prije hodočasnici koji su išli u Rim. Ta je dionica povezivala gradove: Jacu (Huesca), Pamplonu (Navarra), Burgos i León.
Put vodi hodočasnike i ostale namjernike kroz vrlo zanimljive predjele koji su sa živopisnim pejzažima i s nekoliko većih gradova gdje se može odsjesti, kao i u drugim manjim mjestima. Najpoznatija veća mjesta su: Pamplona, Burgos, León, Astorga i druga, te na kraju Puta Santiago de Compostela. Na samom putu je tijekom 11. i 12. st. podignuto više crkava u čast sv. Jakovu, kao i prenoćišta (španjolski albergue), te preko 1800 građevina, vjerskih i svjetovnih.
Za ovo hodočasničko putovanje potrebno je imati hodočasničke putovnice (credencial), u koje se udaraju žigovi u prenoćištima. Ta iskaznica se kasnije pokazuje u određenom uredu u gradu Santiago de Compostela da bi se dobila hodočasnička diploma (španjolski: Compostela).
Tijekom cijelog puta hodočasnik pomno prati žute strjelice, tj. oznake koje pokazuje pravac prema Santiagu iako ima mjesta gdje su slabo postavljene i tada se stvara zbrka u glavi hodočasnika. Kuda krenuti? Tu se pokatkad namnože nepotrebni kilometri pješačenja. Ovaj Put je Glavna ulica Europe od 1993. god.

